

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра загальної педагогіки та дошкільної освіти

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПЕДАГОГІЧНА КОНФЛІКТОЛОГІЯ
підготовки магістра

Силабус вибіркового освітнього компонента «Педагогічна конфліктологія»
підготовки магістрів

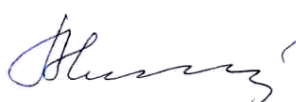
Розробник: Бартків Оксана Степанівна, доцент, кандидат педагогічних наук,
професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Волинського
національного університету імені Лесі Українки.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми Семенов О.С.

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та
дошкільної освіти**

протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри: проф. Семенов О.С.

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	А Освіта, А2 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта другий (магістерський)	Вибіркова
Кількість годин/ кредитів 120/4		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
		Лекції – 10 год.
ІНДЗ: є		Практичні – 14 год.
		Самостійна робота – 88 год.
		Консультації – 8 год.
Форма контролю: <u>залік</u>		
Мова навчання	Українська	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма здобуття освіти	А Освіта, А2 Дошкільна освіта, Дошкільна освіта другий (магістерський)	Вибіркова
Кількість годин/ кредитів 120/4		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
		Лекції – 4 год.
ІНДЗ: є		Практичні – 6 год.
		Самостійна робота – 94 год.
		Консультації – 16 год.
Форма контролю: <u>залік</u>		
Мова навчання	Українська	

II. Інформація про викладача

Викладач	Бартків Оксана Степанівна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук

Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/Бартків_Оксана
Телефон	+380997366736
e-mail	Bartriv.Oksana@vnu.edu.ua
Дні занять	http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожен четвер 13.25-14.45, аудиторія В-405

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація.

Освітній компонент «Педагогічна конфліктологія» є важливим елементом професійної підготовки фахівців і складений відповідно до освітньо-професійної програми «Дошкільна освіта» для здобувачів другого (магістерського) рівня підготовки галузі знань А Освіта, спеціальності А 2 Дошкільна освіта і спрямований на формування у них індивідуальної траєкторії розвитку.

У період реформування сучасної системи освіти України, в умовах глобалізації та інтеграції, особливо актуальною є проблема професійної підготовки висококваліфікованих педагогічних працівників, здатних толерантно спілкуватися та конструктивно вирішувати конфліктні ситуації. У даному контексті пріоритетного та визначального значення набуває вибіркового освітній компонент «Педагогічна конфліктологія».

У межах освітнього компонента у здобувачів освіти формуються інтегральна, загальні, спеціальні (фахові) компетентності, особисті та професійні уміння і навички, гнучкі навички організації безконфліктного освітнього процесу у ЗДО та інших освітніх закладах.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Основна мета освітнього компоненту передбачає формування у здобувачів вищої освіти інтегральної, загальних та спеціальних компетентностей організовувати безконфліктний освітній процес у закладі вищої освіти, упроваджувати інноваційні методики подолання конфліктів; формувати навички педагогічної діяльності на основі толерантності і емпатії.

3. Soft skills: Системне, аналітичне та критичне мислення (здатність знаходити та аналізувати факти, події, зміни, визначати пріоритетні та другорядні елементи у системі); комунікативні навички (готовність до вільної комунікації з учасниками освітнього процесу, вміння доносити свою думку колегам зрозуміло і ввічливо, вміння публічного виступу); навички командної роботи (здатність до роботи з оточуючими людьми, до ведення переговорів, до досягнення компромісів); лідерство (здатність очолити групу, вести її за собою, нести відповідальність за колективну діяльність, у т.ч. за невдачі); креативність (потреба у творчості та естетичний смак); адаптивність та крос-функціональність (здатність адаптуватися до умов, що швидко змінюються та є непередбачуваними і адаптуватися до різних життєвих обставин, оперативно вирішувати освітні завдання в кризових умовах); емоційний інтелект (здатність розпізнавати емоції у себе та інших людей, розуміння причин зміни емоційного стану, здатність приборкувати емоції); навички тайм-менеджменту (уміння планувати свій час, здатність фокусуватися на головному, здатність боротися з прокрастинацією).

Методи та форми навчання

Словесні методи: лекція, пояснення, розповідь, бесіда: відбувається з використанням традиційних засобів навчання у поєднанні з засобами ІКТ.

Наочні методи: мультимедійні презентації.

Практичні методи: розв'язування задач з професійно-орієнтованим змістом.

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації: дискусії і диспути, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Форми контролю: індивідуальний, колективний, фронтальний.

Методи самоконтролю: самостійний пошук помилок, уміння самостійно критично оцінювати свої знання, визначати пріоритетні напрямки власного навчального процесу, самоаналіз.

Форми організації навчання: лекційні заняття, практичні заняття, самостійна робота студентів, контрольні заходи.

4. Структура освітнього компонента

Таблиця 3

Денна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Консультац.	Самост.роб.	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогічної конфліктології як науки						
Тема 1. Конфліктологія як наука. Поняття конфлікту як соціального явища Зв'язок конфліктології з іншими науками. Гене́за виникнення конфліктології	12	2	2	2	6	ДС, РЗ / 12
Тема 2. Типологія конфліктів Горизонтальні, вертикальні та змішані конфлікти. Конструктивні та деструктивні конфлікти. Внутрішньо-особистісний конфлікт: його особливості, види, моделі поведінки. Причини виникнення міжособистісних конфліктів. Класифікація міжособистісних конфліктів. Особливості міжособистісних .	10	2	2		6	ДС, РЗ / 12
Тема 3. Шляхи та засоби вирішення конфліктів. Стилi поведінки у конфліктній ситуації. (5 стилів розв'язання конфлікту, метод Томаса - Кілменна). Основні технології вирішення конфлікту та їх особливості. (Х. Корнеліус, Ш. Фейр, Ч. Ліксон, картографія, візуалізація конфлікту) Засоби керування емоціями. Психологічні фактори нормалізації стресу. Можливості зниження агресії в конфлікті..	16	4	2	2	8	ДС, РЗ / 12
Разом за модулем 1	38	8	6	4	20	366
Змістовий модуль 2. Методика профілактики педагогічних конфліктів						

Тема 4 Особливості педагогічного конфлікту. Ознаки педагогічного конфлікту. Стадії розвитку педагогічного конфлікту. Активні конфліктні стратегії: суперництво і співробітництво. Методика проведення конструктивного спору, полеміки. Шляхи вирішення педагогічного конфлікту.	14	2	2		10	ДС, РЗ/К, РМГ,ІР /12
Тема 5. Методика запобігання педагогічного конфлікту. Загальна характеристика професійної діяльності педагога у галузі вирішення педагогічних конфліктів. Проблема вирішення педагогічних конфліктів у професійній діяльності педагога. Вимоги до особистості педагога у процесі вирішення педагогічних конфліктів.	16	2	4	2	8	ДС, РЗ/К, РМГ,ІР По 12
Тема 6. Педагогічні методики та техніки подолання негативних емоцій у конфліктів. Медіаторство – як спеціальний вид розв’язання конфліктів. Поняття «завершення конфлікту» та «вирішення конфлікту». Нормативне врегулювання конфліктів. Засоби керування емоціями. Психологічні фактори нормалізації стресу. Можливості зниження агресії в конфлікті..	14	2	2	2	6	ДС, РЗ/К, РМГ,ІР/ 12
Разом за модулем 2	82	12	16	4	50	486
Всього	120	20	22	8	70	84
ІНДЗ						166
Разом						100

Таблиця 4

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Консультац.	Самост.роб.	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи педагогічної конфліктології як науки						
Тема 1. Конфліктологія як наука. Поняття конфлікту як соціального явища Зв'язок конфліктології з іншими науками. Генеza виникнення конфліктології	12			2	10	ДС, РЗ/
Тема 2. Типологія конфліктів Горизонтальні, вертикальні та змішані конфлікти. Конструктивні та деструктивні конфлікти. Внутрішньо-особистісний конфлікт: його особливості, види, моделі поведінки. Причини виникнення міжособистісних конфліктів. Класифікація міжособистісних конфліктів. Особливості	18	2	2		14	12

міжособистісних .						
Тема 3. Шляхи та засоби вирішення конфліктів. Стили поведінки у конфліктній ситуації. (5 стилів розв'язання конфлікту, метод Томаса - Кілменна). Основні технології вирішення конфлікту та їх особливості. (Х. Корнеліус, Ш. Фейр, Ч. Ліксон, картографія, візуалізація конфлікту) Засоби керування емоціями. Психологічні фактори нормалізації стресу. Можливості зниження агресії в конфлікті..	18		2	2	14	ДС, РЗ/К, РМГ,ІР /12
Разом за модулем 1	48	2	4	4	38	246
Змістовий модуль 2. Методика профілактики педагогічних конфліктів						
Тема 4 Особливості педагогічного конфлікту. Ознаки педагогічного конфлікту. Стадії розвитку педагогічного конфлікту. Активні конфліктні стратегії: суперництво і співробітництво. Методика проведення конструктивного спору, полеміки. Шляхи вирішення педагогічного конфлікту.	22			4	18	
Тема 5. Методика запобігання педагогічного конфлікту. Загальна характеристика професійної діяльності педагога у галузі вирішення педагогічних конфліктів. Проблема вирішення педагогічних конфліктів у професійній діяльності педагога. Вимоги до особистості педагога у процесі вирішення педагогічних конфліктів.	26	2	2	4	18	ДС, РЗ/К, РМГ,ІР/ 12
Тема 6. Педагогічні методики та техніки подолання негативних емоцій у конфліктів. Медіаторство – як спеціальний вид розв'язання конфліктів. Поняття «завершення конфлікту» та «вирішення конфлікту». Нормативне врегулювання конфліктів. Засоби керування емоціями. Психологічні фактори нормалізації стресу. Можливості зниження агресії в конфлікті..	24			4	20	
Разом за модулем 2	72	2	4	12	56	36
Всього	120	4	6	16	70	
ІНДЗ						446
Активна участь у лекційних заняттях по 10 б						20
Разом						100

Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, аналітичне есе, УО – усне опитування.

5. Завдання для самостійного опрацювання

Тема 1. Конфліктологія як наука.

Скласти хронологію виникнення і розвитку конфліктології як науки.

Тема 2. Типологія конфліктів

Скласти структурно-логічну схему різних видів горизонтальних та вертикальних конфліктів.

Тема 3. Шляхи та засоби вирішення конфліктів.

Описати стилі поведінки у конфліктній ситуації. (5 стилів розв’язання конфлікту, метод Томаса - Кілменна).

Проаналізувати основні технології вирішення конфлікту та їх особливості. (Х. Корнеліус, Ш. Фейр, Ч. Ліксон, картографія, візуалізація конфлікту)

Тема 4. Особливості педагогічного конфлікту. Побудувати аглоритм етапів та стадій розвитку педагогічного конфлікту.

Тема 5. Методика запобігання педагогічного конфлікту.

Описати вимоги до особистості педагога у процесі вирішення педагогічних конфліктів.

Тема 6. Педагогічні методики та техніки подолання негативних емоцій у конфліктів.

Запропонувати методики подолання негативних емоцій у процесі розв’язання конфліктів

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і граматичних помилок.

ІНДЗ

Індивідуальне науково-дослідне завдання – полягає у захисті-презентації ситуації з використанням однієї з методик конструктивного вирішення конфлікту.

Критерії оцінювання виконання і захисту здобувачами освіти індивідуально-дослідного завдання

К-ть балів	Критерії оцінювання роботи
10/36 балів	Якість, чіткість, обґрунтованість добору змістового і дидактичного матеріалу. Вміння студента стисло визначати ключові позиції, які викладені у проблематиці обраної теми.
4/6 бали	Творчий підхід до виконання ІНДЗ
2/2 бали	Якість оформлення роботи. Відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо студента

Для одержання високого рейтингу необхідно виконувати наступні умови:

- не пропускати навчальні заняття, не спізнюватися на них та не займатися сторонніми справами на заняттях;
- чітко й вчасно виконувати навчальні завдання та завдання для самостійної роботи;
- виключати мобільний телефон під час занять і під час контролю знань;
- брати участь у контрольних заходах (поточний, модульний, підсумковий та контроль самостійної роботи).

За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (змішана форма навчання) за погодженням із деканатом.

Політика щодо академічної доброчесності

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення принципів академічної доброчесності:

- виконувати усі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

– надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Відповідно до частини 4 статті 42 Закону України «Про освіту» основними видами порушення є: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання; вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

Роботи, у яких виявлено плагіат, так само як і однакові роботи різних здобувачів освіти, не оцінюються.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Поточний контроль засвоєння навчального процесу за темами освітнього компонента здійснюється під час проведення практичних занять згідно з розкладом. Скласти поточний контроль за темою можна на консультації у вільний від аудиторних занять час.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право на консультаціях.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється централізовано для усіх здобувачів освіти у визначений викладачем час. З графіком консультацій можна ознайомитися на кафедрі та безпосередньо у викладача.

Кінцевий термін перескладання та ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Оцінювання здійснюється відповідно до чинного Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які передбачені силабусом освітнього компонента. Завдання із цих видів поточного контролю оцінюється в діапазоні від 0 до 100 балів. Поточна оцінка – це сума балів, які отримує здобувач за: виконання завдань з відповідних тем під час аудиторного заняття.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100. У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доздавати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Неформальна освіта при викладанні освітнього компонента

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання,

отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки».

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

Пропоновані курси на онлайн платформах для самоосвіти

Всеукраїнський вебінар «Сучасні технології навчання у професійній освіті: практичні кейси»: <https://www.youtube.com/watch?v=-q74n5r0XLM>

Сучасні підходи до викладання у ЗВО: <https://www.britishcouncil.org.ua/programmes/education/teaching-excellence-programme/webinars>

Освітні інструменти критичного мислення. Онлайн платформа [Prometheus](#).

Критичне мислення для освітян. Онлайн платформа [Prometheus](#)

Медіаграмотність: практичні навички. Онлайн платформа [Prometheus](#)

Впровадження інновацій в школах. Онлайн платформа [Prometheus](#)

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на окремих його завершальних етапах у формі заліку.

Розподіл балів

Таблиця 6

Денна форма навчання

Поточний контроль				Загальна кількість балів
Модуль 1				
Форма навчання	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ 1	100
	Т 1-3 по 12 б	Т 4-6 по 12 б	Т 1-6	
	36 балів	48балів	16	

Таблиця 7

Заочна форма навчання

Поточний контроль				Загальна кількість балів
Модуль 1				
Форма навчання	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ 1	100
	Т 1-3 по 12 б	Т 4-6 12 б	Т 1-6	
	24бали	12балів	44б	
	Активна участь у лекційних заняттях		20б	

Питання до заліку

1. Конфліктологія як наука, її мета і завдання.
2. Поняття конфлікту як соціального явища.
3. Зв'язок конфліктології з іншими науками
4. Генеза виникнення конфліктології

5. Типологія конфліктів: горизонтальні, вертикальні та змішані конфлікти.
6. Конструктивні та деструктивні конфлікти.
7. Внутрішньо-особистісний конфлікт: його особливості, види, моделі поведінки.
8. Причини виникнення міжособистісних конфліктів.
9. Класифікація міжособистісних конфліктів.
10. Особливості міжособистісних конфліктів.
11. Стили поведінки у конфліктній ситуації. (5 стилів розв'язання конфлікту, метод Томаса - Кілменна).
12. Основні технології вирішення конфлікту та їх особливості. (Х. Корнеліус, Ш. Фейр, Ч. Ліксон, картографія, візуалізація конфлікту).
13. Засоби керування емоціями.
14. Психологічні фактори нормалізації стресу.
15. Можливості зниження агресії в конфлікті.
16. Особливості педагогічного конфлікту.
17. Ознаки педагогічного конфлікту.
18. Стадії розвитку педагогічного конфлікту.
19. Активні конфліктні стратегії: суперництво і співробітництво.
20. Методика проведення конструктивного спору, полеміки.
21. Шляхи вирішення педагогічного конфлікту.
22. Методика запобігання педагогічного конфлікту.
23. Загальна характеристика професійної діяльності педагога у галузі вирішення педагогічних конфліктів.
24. Проблема вирішення педагогічних конфліктів у професійній діяльності педагога.
25. Вимоги до особистості педагога у процесі вирішення педагогічних конфліктів.
26. Педагогічні методики та техніки подолання негативних емоцій у конфліктів.
27. Медіаторство – як спеціальний вид розв'язання конфліктів.
28. Поняття «завершення конфлікту» та «вирішення конфлікту».
29. Нормативне врегулювання конфліктів.
30. Засоби керування емоціями.
31. Психологічні фактори нормалізації стресу.
32. Можливості зниження агресії в конфлікті.
33. Толерантність та емпатія у конфлікті.
34. Вимоги до вихователя ЗДО у конфліктній ситуації.
35. Стратегії вирішення конфліктних ситуацій у педагогічній діяльності.

Оцінювання

До заліку не допускається здобувач вищої освіти, який набрав менше ніж 20 балів за навчальну роботу впродовж семестру, не виконав і не здав усі практичні завдання, не відвідував без поважних причин більшу частину лекцій.

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти

Зарахування результатів навчання, отриманих у формальній та/або інформальній освіті

Результати освіти, отримані у формальній та/або інформальній освіті, можуть бути зараховані як додаткові у межах поточного оцінювання, при цьому сума поточних балів за семестр не може перевищувати 100.

Таблиця 8

Види наукової та практичної активності здобувачів освіти	Кількість балів
Публікація наукової статті здобувачів освіти у фаховому періодичному виданні наукових праць в межах тематики освітнього компонента	до 10
Виступ на міжнародній, всеукраїнській студентській науково-практичній конференції з публікацією тез доповіді в межах тематики освітнього компонента	5
Проходження курсів, тренінгів, воркшопів або інших видів неформальної освіти в межах тематики освітнього компонента	до 3

Комунікація

Основні платформи для комунікації викладача зі здобувачами освіти:

1. Очне спілкування у аудиторіях згідно розкладу.
2. Група у Viber, Telegram-канал (будь-який месенджер за вибором студентів), яка створюється старостою і працює впродовж вивчення освітнього компоненту.
3. Індивідуальні консультації в аудиторії (згідно розкладу консультацій).

VI. Шкала оцінювання

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітньої компоненти, де формою контролю є іспит

Таблиця 9

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	Зараховано
82–89	Дуже добре	B	
75–81	Добре	C	
67–74	Задовільно	D	
60–66	Достатньо	E	
1–59	Незадовільно	Fx	Незараховано

VII. Рекомендована література та Інтернет-ресурси

Методичне та наочно-технічне забезпечення ОК

У процесі вивчення освітньої компоненти використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, інтернет-мережа, бібліографічні, бібліотечні.

Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази) : сайти Міністерства освіти і науки України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Наочні засоби:

1. Мультимедійні презентації у програмі Microsoft Office Power Point
2. Відеоматеріали з каналу Youtube
3. Зразки друкованих медіа джерел, схематизованих навчально-методичних матеріалів і довідкових статей.
4. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.

Технічні засоби:

1. Персональні smart-пристрої .
2. Колонки для звукового відтворення відео.
3. Мультимедійний простор для демонстрації слайдів.
4. Ноутбук чи інший комп'ютерний пристрій.

Основна

1. Бартків О.С., Мельник І.. Педагогічна майстерність: навч.метод.посіб.. Луцьк, 2025. 353 с.: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/28508>
2. Бартків О.С., Дурманенко Є.А. педагогічна конфліктологія: навчально-методичні рекомендації. Луцьк, 2024. 86 с.
3. Гусаренко М.Ю. Стратегія поведінки вчителя у складних педагогічних ситуаціях . Дніпро, 2017. 89 с.
4. Дурманенко Є.А. Конфлікти в педагогічному процесі. Луцьк.: Вежа, 2003. 313с.
5. Зязюн І.А. Педагогічна майстерність., 1989
6. Козич І.В. Педагогічна конфліктологія: навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Соціальна робота” освітньо-професійної програми “Соціальна педагогіка”. Запоріжжя : ЗНУ, 2018. 104 с.
7. Конфлікти у педагогічному колективі закладу вищої освіти: причини виникнення та шляхи запобігання. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля*. 2019. № 1 (17).с.113-123.
8. Котлова Л.О. Конфліктологічна компетентність в системі безперервної освіти / Л.О. Котлова // Актуальні проблеми в системі освіти: загальноосвітній навчальний заклад – доуніверситетська підготовка – вищий навчальний заклад : зб. наук. праць матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 27 квітня 2017 р., м. Київ, Національний авіаційний університет / наук. ред. Н. П. Муранова. К. : НАУ, 2018. С. 130-133
9. Ніколаєнко, С. І. Конфлікти у педагогічній взаємодії та способи їх розв'язання. *Гуманітарний вісник ДВНЗ "Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет ім. Григорія Сковороди"*. Дод. 1 до Вип. 29, Том 5 : К. : Гнозис, 2013. С. 222-22.

10. Педагогічна майстерність майбутнього вчителя: поступ, становлення, удосконалення і зростання : матеріали Міжнар. наук.-практ. форуму (м. Полтава, 5 червня 2025 р.) / за ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. 1112 с